

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 249 — Štev. 249.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 22, 1941 — MONDAY, 22. DECEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

HITLER POVELJNIK ARMAD

HITLER PRAVI, DA JE MU "NOTRANJI KLIC" ZAPOVEDAL, DA PREVZAME POVELJSTVO. — VSE PRIZNANJE FELDMARŠALU VON BRAUCHITSCHU. — HITLER BO STORIL ZA VOJAKE VSE KAR JE MOGOČE. — DAL JE ARMADI NALOGO.

Adolf Hitler je sinoči naznanil, da se mu je, ker je potek vojne v Rusiji "prekosil vsa pričakovanja," zdelo potrebno prevzeti mesto vrhovnega poveljnika nemških armad namesto feldmaršala Walterja von Brauchitscha.

V svojem dnevnem povelju na armade je nekdanji korporal omenil Japonsko in svetovno vojno ter rekel, da se sedaj vojna obrača v odločilno čobo.

Hitler pravi, da je sedaj naloga nemške armade do spomladi obdržati to, kar si je z velikim junaštvom in velikimi žrtvami pridobil.

V svoji objavi, da je prevzel mesto von Brauchitscha, pravi, Hitler, da je bilo potrebno sam za sebe obdržati važne odločbe, ker so vsled velike obsežnosti fronte vojaške operacije tesno zvezane s političnimi in gospodarskimi zadevami.

Hitler pravi, da je že leta 1938 slišal nek "notranji klic" in da je tedaj prevzel vrhovno poveljstvo nad nemško vojsko, sedaj pa hoče biti svoj lastni "generalissimus" in imeti v svojih rokah vodstvo nad vsemi oboroženimi silami in biti vrhovni poveljnik vseh armad.

V svoji izjavi govori Hitler o sebi v tretji osebi ter von Brauchitschu priznava vse njegove zasluge. V rusniji je von Brauchitsch odstopil že 19. decembra.

"Ko je zaslusal svoj notranji klic in svojo voljo," pravi Hitler, "da prevzame na sebe odgovornost, se je posvetoval z državnikom Adolfom Hitlerjem ter se odločil, da postane sam svoj generalissimus."

"Sledeč svojemu sklepu z dne 4. februarja 1938 se je tedaj fuderher 19. decembra 1941 odločil, četudi popolnoma priznava velike zasluge feldmaršala von Brauchitscha, da v svojih rokah zdrži vodstvo vseh vojaških sil z najvišjim armadnim poveljstvom.

"Poznal sem vojno moč svojih štiri leta od 1914 do 1918. Po štirih letih vojne nisem nikdar dvomil o tem, da bo moj narod zopet vstal. S svojimi fanatičnimi volji sem jaz, navaden nemški vojak, po 15 letih neumornega dela zopet enkrat zdržal ves nemški narod ter sem ga rešil smrtnih obsodb Versaillesa.

"Kar morem storiti za vas, moji vojaki, bo storjeno.

"Kar morete vi storiti za mene in kar boste storili, vem, da boste storili v lojalnosti in pokornosti, dokler domovina in nemški narod ne bosta končno rešena.

"Bog Vsemogočni ne bo odrekel zmagi svojim hrabrim vojakom."

Goebbels išče pomoč za premrazeno armado

Nemški propagandni minister dr. Paul Joseph Goebbels je v soboto v svojem govoru po radio rekel, da je zima prišla prezgodaj za nemško armado v Rusiji in da je neobho-

dno potrebno vojakom poslati gorko obleko. Rekel je, da se je moral nemški narod že tretjo zimo odreči marsikomu, da pa mora letošnjo zimo prinesiti več žrtve in se odreči vsemu, kar za njegovo življenje ni neobhodno potrebno. Karkoli more kdo pogrešiti, naj izroči oblačilni, ki bodo poslale vojakom na fronto. Vojaki potrebujejo prav vse, kar jih more obvarovati mraza: spodnje perilo, kožuhe, volneno obleko, nogavice, palčnike, kučme, suknje, pladte, odeje in sploh vse, kar more ogreti človeka.

"Storili smo vse, da smo prekrbili naše vojake za zimo, toda zima je prišla prezgodaj," je rekel Goebbels, "in naši vojaki potrebujejo še mnogo več."

Na koncu svojega govora je dr. Goebbels prebral Hitlerjevo pismo, v katerem pravi: "Več milijonov naših vojakov stoji že eno leto v največjih bojih s sovražnikom, ki je močnejši po številu in vojnem materialu."

"Ti vojaki drže najdaljšo fronto v zgodovini: od polarnih krajev do Črnega morja, od finskih sneženih poljan do balkanskih gora in bodo tako dolgo držali, da pride ura popolnega uničenja za najbolj nevarnega sovražnika."

In svoj govor je dr. Goebbels končal z besedami:

"Ta vojna bo odločila o obstoju ali uničenju nemškega naroda."

Vojaška sila zaveznikov in osi

Ako je zmaga odvisna od števila vojakov, tedaj bodo Združene države s svojimi zavezniki zmagale v tej vojni nad osi.

Po cenitvi, ki jo je izvedel urad za ljudsko štetje, morejo zavezniki države izvežati 56.643.000 vojakov v starosti od 18 do 35 let, države osi pa samo 28.560.000. Pri tem pa niso všteti moški, ki bi mogli pri tem priti v poštev iz Kitajske, Indije in Holandske Indije.

Ako vzamemo v poštev samo Kitajsko, tedaj bi morale zavezniki države imeti 163.887.000 vojakov.

NEMŠKO PRIZNANJE RUSOM

Sredi velikega nemškega umikanja na ruski fronti priznava nemški vojaški izvedenec polkovnik Soklan v Hitlerjevem lastnem listu "Voelkischer Beobachter", da so ruski vojaki enakovredni nemškim in včasih celo boljši.

Soklan pravi v svojem članku, da nobena druga država ne bi mogla zdržati tako velikih izgub kot Rusija, bodisi na moštvu ali vojnem materialu, pa pri vsem tem je celo danes ruska armada še zelo močna.

Soklanovo poročilo je poznatišil švicarski list "Neue Zürcher Zeitung", ki pravi poleg poročila, da še noben nemški častnik ni tako odkrito povedal javnosti, v kako težkem položaju je nemška arma-

Ruska ofenziva se nadaljuje

Rusi zavzeli Plavsk, železniško križišče. — 127 vasi zavzetih od sobote. — Voloholamsk, 65 milj južno od Moskve v ruskih rokah.

Oznanjevalce na radio postaji v Moskvi je danes zjutraj naznanil naslednje:

"Tekom prvih šestih tednov, ki so bili danes končani, smo izgubili mnogo ozemlja in veliko število mož in mnogo vojnega materiala. Toda potek vojne se je obrnil popolnoma v naš prilog in kot izgleda, se bo obrnil še mnogo bolj, ko je Hitler obnovil svoje tretje čiščenje v armadi, odkar je prišel na krmilo pred devetimi leti."

Ob koncu pol leta vojne med Nemčijo in Rusijo navaja vojno poročilo nove velike uspehe ruske armade. In ruska protiofenziva, ki je že dosegla velike uspehe, se nadaljuje z vso mogočo silo.

Včeraj so Rusi na mnogih krajih prebili nemško črto, vsled česar Nemci ne morejo vstaviti svojega umikanja, ki se nadaljuje že 16 dni. Tudi ne velja več nemško trdilo, da se armade umikajo v popolnem redu in po izdelanem načrtu.

Včeraj so Rusi zasedli Plavsk, zelo važno železniško križišče med Tulo in Orelom.

Poročilo iz Moskve pravi, da je armada, ki je v petek zavzela Ruzo, 60 milj zapadno od Moskve, prihodnji dan prebila nemške obrambe ter prodirala dalje.

V soboto so Rusi zavzeli 127 vasi, ruski letalci pa neprestano bombardirajo umikajočo se armado. Rusi so tudi zaplenili 40 tankov, 135 truckov, 8 topov in mnogo drugega vojnega materiala. Nemci so bili že potisnjeni 45 milj zapadno od Tihvina, južno od Leningrada. Na tem kraju so Rusi zopet zavzeli nad 100 vasi.

Pri zavzetju Voloholamska, 65 milj severozapadno od Moskve, v soboto so Rusi uničili več kot tri četrtine štirih nemških divizij. Ostalo četrtino pa Rusi ženejo proti jugozapadu od Voloholamska.

Ko so Rusi prišli v Volohol-

amsk, so na glavnem trgu zagledali vislice, na katere so Nemci v novembru obesili 8 Rusov. Mrtva trupla obešenecov še vedno z zanjko okoli vratu leže v snegu. Prebivalci pripovedujejo, da so Nemci vse prebivalce zaprli v cerkve, medtem pa so nemški vojaki plenili po hišah.

Prejšnje poročilo o ruskem napredovanju se glasi:

Rusi so zavzeli Ruzo, 55 milj zapadno od Moskve in Taruso, 70 milj jugozapadno od Moskve ter prodirajo proti Možajsku, kjer se s Nemci zakopali v strelske järke.

Ruska ofenziva, ki je v teku že 15 dni, se nadaljuje na vseh frontah. Pri Harkovu je bila popolnoma uničena celj 134. divizija in z njo tudi poveljujoči general. Poročilo kratka pravi: "Niti eden ni ušel."

AEROPLANI SO NA STRAŽI

Načelnik urada za svarila pred zračnimi napadi brigadni general John C. McDonnell je včeraj izdal povelje, da morajo biti za božični teden na straži vsi vojaki, ki so dodeljeni tej službi in 43.000 prostovoljcev, katerim je naročil, da ne prestanjo opazujejo nebo 24 ur na dan.

Na McDonnellove povelje so vsi letalci, ki so dodeljeni obrežni straži, dobili posebno gorko obleko ter bodo skozi božične praznike neprestano na straži ves dan in vso noč.

Devetim letalskim od Maina pa do Wisconsinja je dal povelje, v katerem ukazuje, da ne smejo nikdar zanemariti straže, kajti sovražnik lahko nepazljivost opazi in vdari ravno tam, kjer jo najmanj pričakujemo.

Kje so ameriške bojne ladje ali aeroplani zapazili nemške podmornice na Atlantiku, ni bilo naznanjeno, temveč poročilo samo pravi, da je bila "vojna na Atlantiku prenešana blizu ameriškega obrežja."

Mornariško poveljstvo pravi, da je vremenski urad 10. decembra naznanil, da je mraz pod ničlo v obeh Dakotah, 9 stopinj pod ničlo v Duluth, Minn. In to poročilo je bilo izdano tri dni zatem, ko so Japonci napadli Pearl Harbor.

Na podlagi takega poročila, — pravi McDonnell, — bo vsak mornariški poveljnik lahko sklepal, da bo čez dva dni na obrežju Atlantika lepo vreme in zelo pripravno za zračni napad.

Ameriki proti nevarnosti. Vsak državljan je dolžan, da po svoji zmognosti kupi Defense Savings Bonds in Stamps.

PODMORNICE OB OBEH OBALAH

Da se nahajajo sovražne podmornice v bližini ameriške obale, je javnost izvedela, ko je admiral John W. Green-slade, poveljnik 12. mornariškega okrožja sporočil, da so sovražne podmornice napadle dva ameriška parnika blizu kalifornijske obale, enega pa v severnem Pacifiku. Admiral Green-slade je objavil, da sovražne podmornice uničujejo ameriške ladje.

Dva parnika nista bila zadeta, o tretjem, Emidio, pa ni ničesar znanega, kajti, ko je po radio sporočil, da je bil napaden, ni bilo o njem nič več slišati.

Nemške podmornice pa se nahajajo tudi na Atlantiku, da si mornariški department o tem ne poroča ničesar natančneje, pač pa pravi, da vremenske napovedi pomagajo sovražnim ladjam. Isto poročilo tudi dodaja, da bojne ladje na

Resnica o današnji Hrvatski

Nadaljevanje pisma, ki ga je dobilo uredništvo "Hrvatskega Glasa" v Winnipegu.

Ljudstvu grozi strašna lakota

Lahko si mislite, g. urednik, kaj pomeni za Split tako naraščanje prebivalstva, zlasti v teh časih, z ozirom na vprašanja prehrane. Da je po tej strani res težko, nam kažejo pripodobe in namigovanja in včasih odkrite pritožbe, ki se od časa do časa izmuznejo ostriemu očesu cenzorja. Tako mi o nekem mojem rojaku, uradniku iz Splita, piše prijatelj, ki stanuje v neki vasi južno od Omiša, torej v "neodvisni hrvatski državi" tako-le: "Ivana vsak dan želodec prinese k nam tja čez Stobreč." Tako je bilo prejšnje poletje stanje v Splitu, da pa je sedaj še mnogo hujše, o tem ni treba niti malo dvomiti. Skoraj pred dvema mesecema sem pisal svojemu zetu, ki tudi živi v Splitu in s katerim sem si pred vojno redno dopisoval. Do sedaj se nisem dobil odgovora a kot druge rodine pripovedujejo, je življenje tam ledno, tako da kar dvomim, da bi zamogel denar za pisanje.

Iz Zagreba pa sem septembra dobil pismo z naslednjo vsebino: "Tu je vse dva do petkrat dražje kakor je bilo prej, vendar spet ni tako strašno kakor v Dalmaciji. Tam je baje kg ma-ti 150 din in kg kruha 100 Din.

Iz teh suhih podatkov je mogoče razvideti, da bodo to zimo naši kraji strašno stradali in zlasti v Dalmaciji. Kot vam je znano, dovažati v naše kraje od nikjer ni mogoče, ker so vsa posetstva rezervirana za "velike prijatelje", pa tudi, če bi bilo mogoče privvažati, bi položaj nebil mnogo lažji sprito naravnost strašnih cen, pri tem pa ta težki položaj še otežuje prihod velikega števila Italijanov, ki ga zasedene oblasti iz jasnih razlogov še pospešujejo. Lahko ste prepričani, da mi bo čisto zelo težko

Delavska pogajanja so na mrtvi točki... AFL in CIO v sporazumu

Mnogi kongresniki zahtevajo, da je brez odloka sprejeta postava, ki prepoveduje stavke.

Konferenca zastopnikov delavstva, industrije in zvezne vlade, kateri je predsednik Roosevelt naročil, da naj do ponedeljka doseže, da za čas sedanjih vojne ne bo več nobene stavke, je v svojih razgovorih prišla na mrtvo točko in samo osebo posredovanje predsednika Roosevelta more rešiti vprašanje open shop, kar je poglavitna zahteva predsednika United Mine Workers J. L. Lewisa.

Dvanajst zastopnikov industrije je izjavilo, da naj vlada nima nikakega "glavobola" glede "open shop", dokler so v teku pogajanja. CIO

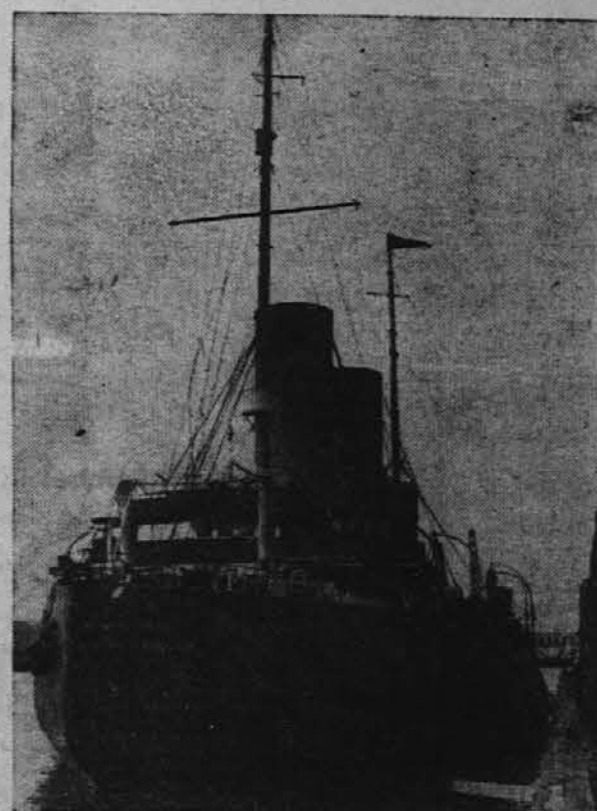
Atlantiku so postale "pazljive." Vsled tega je mornariški department opozoril vremenske

in AFL pa sta prvokrat v petih letih sprejeli skupno politiko ter izjavili, da so delavci pripravljeni opustiti vsako stavko pod pogojem, da so delavstvu obdržane vse pravice po razsodbi sodišča.

Mnogi kongresniki zahtevajo, da je sprejeta postava po kateri bo prepovedana vsaka stavka, ne glede na to, do katerega zaključka bo prišla konferenca delavskih in industrijskih zastopnikov. Senator Connally iz Texasa je rekel, da bo stavil tozadevno predlogo, ako delavska konferenca ne bo prišla do zaželjivega zaključka.

postaje, da naj ne objavljajo vremenskih poročil, ker pomagajo sovražniku.

PREPLUL VRH SVETA

Ruski ledolomec "Krasin" je dospel v Seattle, Wash., na 10.000 milj dolgi vožnji po Belem morju, Severnem ledenem morju in Beringov i morskoi ožini.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lippa, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto volja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$12.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

ZRAČNI NAPAD — NEMOGOČ?

Medtem ko Združene države pripravljajo obrambo proti zračnim napadom tako na atlantski kot na pacifiški obali, je potrebno, da se cela stvar premotri s stališča, kako priložnost in možnost imajo sovražni aeroplani za tak napad.

Prej ali slej bodo vzprijaznjeni taki poskusi. Tega se tudi zveze, vojske in mestne oblasti dobro zavedajo ter se na to tudi pripravljajo.

Po vsem poznanim razmerjem je mogoče reči, da bodo aeroplani osiŝa imeli zelo velike težkoŝe, da dosežejo ameriška mesta, tovarne in vojaške naprave. Te težkoŝe bi mogli premagati samo oni bombniki, ki bi se jim, ne meneŝe za svoje uniŝenje posreŝilo prebiti skozi našo zračno obrambo.

Pred vsem je treba pomisliti, da ne bo noben ravnatelj kakšnega velikega podjetja izdal velikih vsot za nekaj, kar mu po njegovem mnenju ne bo prineslo posebnega dobiŝka. Ravno tako so vojaški poveljniki. To se pravi: noben mornariški poveljnik ne bo poslal velikega vojnega brodogojca, da se polasti kakšnega otoka, ki nima nikake vojaške vaŝnosti.

Poveljnik kakšne zračne sile ne bo porabil 300 dragih bombnikov, da bi uniŝil kak most brez posebne vojaške vrednosti. Z mogoŝnimi zračnimi napadi na Anglijo v avgustu in septembru leta 1940 so Nemci prenehali, ker so bili predragi tako v moŝtvu kot v materialu in primeri z uspehom, ki je bil doseŝen.

Tukaj pride tudi v poštev ŝe nekaj drugega, namreŝ političen inŝinek. Kak vojaški poveljnik bi odposlal bombnike tudi v sluŝaju, da ne bi dosegli nobenega vojaškega uspeha, paŝ pa bi računali na to, da bi ubili moralno civilnega prebivalstva.

V splošnem reŝeno, vsak sovražni zračni napad bi bil zelo teŝak vprico obseŝne pomorske in zračne patrole, ki je bila vpeljana na vzhodni in zapadni obali. Ta patrola ima tajne instrumente, ki zaŝutijo vsak sovražni aeroplan, ki se bliŝa. Toda tudi najboljše priprave vŝasih odpovedo in kakšni ladji bi se mogoŝe posreŝilo pripeljati aeroplane v zadostno bliŝino našega obreŝja, pa tudi nekateri bombniki, ki bi prileteli iz oddaljenih krajev in bi leteli zelo visoko, bi se mogoŝe splazili skozi patrolo. Vse to se lahko zgodi.

Poglavitne teŝkoŝe za sovražne aeroplane pa so: 1. Vŝed oŝneŝnosti na morju je skoro nemogoŝe kakšni ladji z aeroplani pribliŝati se ameriški obali; 2. pa je tudi za najmoderneŝe bombnike razdalja prevelika, da bi jo mogli preleteti.

Združene države so se zaŝnje mesece dobro zavarovale proti sovražnim napadom s tem, da so si preskrbele pomorske postojanke od Islandije, preko Novofundlandije, Bermude in Karibskega morja do Trinadada in Holandske Guiane.

Teŝkih bombnikov z veliko letalsko ŝaljavostjo ne nosi nobena ladja, kolikor je znano ameriški vojaški oblasti. Matične ladje običajno vozijo poizvedovalne aeroplane, ki nosijo lahke bombe, love, torpedne bombnike in strmoglavce.

Izjema je samo bombnik, ki je s katapultom poganjan z ladje, kakorŝne ima Nemŝija. Tak bombnik pa more leteti samo 2500 milj, nosi samo omejeno ŝtevilo bomb in taka ladja nima veŝ kot tri take bombnike.

Ako bi ladja pripeljala za napad strmoglavce, bi komaj prileteli do obreŝja, kjer bi bili uniŝeni, kajti njihova letalska ŝaljava znaŝa komaj nekaj sto milj.

Kolikor je ameriškim vojaŝkim oblastim znano, nima Japonska bombnikov, ki bi mogli prileteti do ameriške obale s kakšnega japonskega letaliŝa. Ima pa rekordni nevojaŝki aeroplan, ki more preleteti razdaljo 7160 milj, toda more nositi samo posadko in gorolin.

Nemŝija nima bombnikov, ki bi mogli iz Nemŝije preko Atlantika priti do Amerike in se nato zopet vrniti domov.

Iz teh poŝatkov je razvidno, da je Nemcem in Japoncem dana zelo majhna priloŝnost, da bi mogli njihovi bombniki bombardirati ameriška mesta.

Vojski osiŝa se bojujejo med seboj

WEAF radio postaja v New Yorku je vjela poroŝilo ruske radio postaje v Sverdlovsku, ki poroŝa, kako se nemŝki, taljanski in rumunski vojski bojujejo med seboj, ko skupno beŝe pred rusko kavalerijo v Doneŝkem bazenu.

"Ko so italjanski vojski ravno skakali na vlak, ki je imel odpeljati proti zapadu," pravi poroŝilo, "je nenadoma priŝel nemŝki polk, ki je Italjane vrŝel iz vlaka. Med njimi se je vnela pravcata bitka, ko so priŝli Rumunci in so se postavili ob stran Italjanov.

Slednjiŝ pa je pridvila ruska kavalerija, ki je vjela vse "zaveŝnike" z vlakom in v veŝ to lopovi in vso vojaŝko opremo."

Ameriški poveljnik MacArthur poviŝan

Senat je na priporoŝilo predsednika Roosevelta podelil generalnemu poroŝniku Douglasu MacArthurju naslov polnega generala. MacArthur bo tudi vrhovni poveljnik vseh zaŝezniŝkih ŝet na Daljnem istoku. Poleg MacArthurja sta edina ameriška generala John J. Pershing in Marshall, ŝef ameriškega generalnega ŝtaba.

Primorski Slovenci dobrovoljci jugoslov. vojske

(JŝO.) Kairo. — V novo jugoslovansko vojsko, ki se sestavlja na daljnem vzhodu, je stopilo 4. avgusta pod zastavo veliko ŝtevilo dobrovoljcev Slovencev, ki so se z navduŝenjem prijavili s svojimi brati Srbi in Hrvat, da s svojimi deli in svojimi ŝivljenji doprinesejo deleŝ k osvoboditvi domovine Jugoslavije.

Sprejem je bil posebno slavnosten. Slovenski dobrovoljci so bili sijajno postrojeni v razviti ŝrti. Zastopnik poveljnika operativnih ŝet, p. hotni podpolkovnik Miŝo Diniŝ je v spremstvu naŝelnika ŝtaba, majorja Pavla Novakoviŝa sprejel poroŝilo od kapitana Vladimirja Tokoviŝa. Podpolkovnik Diniŝ je predstavil poveljnika general ŝtabnega majorja Vladimirja Perŝa in majorja Danila Zobenico ter druge ŝastnike v taboriŝu.

Potem je spregovoril poveljnik gardnega bataljona, major Zivan Kneŝeviŝ, ki je imel sledeŝi nagovor:

"Dragi bratje Slovenci! — Po tolikih stoletjih suŝenja smo, glejte, spet svobodni in pripravljeni, da skupaj s Srbi in Hrvati doprineseŝo k osvoboditvi naše domovine Jugoslavije in ostalih, ŝe ne svobodnih Jugoslovancev in Gorici, Trstu, Istri, Zadru, Korŝki in ostalih delih, kjer ŝive naši bratje iste krvi.

"Odrekli ste se dinastije, ki nikdar ni bila vaŝa in ki se je ponizala tako zelo, da se je sprijateljila z mednarodnimi razbojniki in ubijalci kakor Paveliŝ — da bi priŝli pod ŝeŝlo vaŝe narodne, elavne in viteŝke dinastije Karadŝordŝeviŝev.

"Odrekli ste se tuje drŝave, v kateri vlada drŝhal faŝistiŝnih nasilnikov in izkoriŝevalcev, ki celo svoj lastni narod — italjanski — smatra za kup suŝnjev brez pravice, da ne govorimo o vas, bratje Slovenci, ki ste desetletja umirali po koncentracijski taboriŝih ali pa bili poslani v borbo za tujo svobodo in tuje gospodstvo — danes pa prihajate v sestav naše jugoslovanske domovine, v kateri se osebna svoboda in svoboda vesti ŝenite nad vse.

Odrekli ste se italjanske vojaŝke zastave, ki v svoji zgodovini nikdar in nikjer ni zaznamovala eno samo ŝunago, temveŝ povsod same poraze in beŝanja — in priŝli ste pod slavno, nikdar premagano, junaŝko in nesmrtno zastavo Jugoslavije, ki je po vsem svetu ponesla slavo Jugoslovancev in desetletja prinaŝala slavo našemu oroŝju na bojnih poljih Balkana. ŝast te junaŝke zastave, brez madeŝa na sebi, brani danes v gozdovih zasuznjene Srbije 75.000 Snhov ter vrste grob pri grobu, med tem ko ŝrna ogrinjala naših mater vedno bolj zastirajo naša mesta in naŝe vasi. Srbi, ki se danes bore po gozdovih zasuznjene domovine, ki so vedno visoko drigali luŝ svobode, se bore za vse juŝne Slovence, so branik za osvoboditve in zedinjenje Jugoslovancev. Tudi vi, Slovenci, ste priŝli braniti ŝast te jugoslovanske nepremagljive zastave skupaj z nami, do jutriŝnjega dne, ko se bomo kot osvoboditelji vrnali v našo zasuznjeno domovino.

Grobovi Slovencev pobitih v Istri in grobovi naših elavnih divizij, ki so jih izkopali nemŝki, bolgarski, madŝarski in italjanski tanki, bodo masŝevati s to teŝkoŝo, ŝe se vsi moŝko zavzemamo in z vero v Boga krenemo kot junaki, da osvobodimo naše trpeŝe in tlaŝene brate.

Pri tem našem prvem sreŝanju vas sprejemamo z razŝirjenimi rokami in z odprtim srcem, srem, ki je vedno z vzemiranjem utripalo za naše zasuznjene brate v Trstu, Gorici, Istri in Zadru.

Kot poveljnik vaŝega bataljona vam naroŝam: ljubite in spoŝtujte se med seboj, bodite posluŝni in disciplinirani, ljubite svoje predŝojnike in vedno brez obotavljanja hodite za njih — ŝastniki! kajti zliŝali vas bomo popeŝjati po moŝkih in junaŝkih poteh nesmrtnih elav, ko bo priŝla ura osvoboditve naše domovine. Tako je bilo vŝeraj, tako bo tudi jutri.

Po Kosovu leta 1389, po drugem Kosovu, albanŝki Golgoti leta 1915 ter po tretjem Kosovu, našem porazu 27. marea je postala naša ŝast ŝe vŝja in voŝje naše junaŝtvo, naš ugled v svetu ter nesmrtna herojska slava na bojnih poljih je postala vŝja, moŝnejŝa in bolj poznana. Po teh Kosovih poljih je naša domovina vedno vznikala moŝnejŝe, bolj trdna in bolj velika. Tako je bilo vŝeraj, tako bo tudi jutri.

Zato pa, postrojeni v tem prvem bataljonu kraljeve garde, dvignite visoko glave in bodite ponosni, ker boste osvoboditelji naše jugoslovanske domovine! Naŝe matere in ŝene ter naši otroci in naše ŝestre imajo vse razloge, da tudi oni visoko dvignejo svoje glave in otrejo solze, kajti ura osvoboditve za vse brate Slovence, Hrvate in Srbe se z vsakim dnem vse bolj bliŝa.

Konŝevajote te besede, junaŝki, vam kliŝem, naj naše miŝli krenejo k našemu vrhovnemu poveljniku, kralju Petru II. in da vsi sloŝno vzkliznemo: ŝivel kralj Peter II. ŝivela Jugoslavija!

"Trikratni ŝivel" je odjeknil sloŝno in promoglasno, ve-

JUGOSLOV. POSLANIK K. FOTIŝ PRI PREDSEDNIKU ROOSEVELTU.

(JŝO.) — Predsednik Zdruŝenih drŝav F. D. Roosevelt je sprejel 20. dne v avdienci jugoslovanskega poslanika Konstantina Fotiŝa. Pri tem je jugoslovanski poslanik po nalogu jugoslovanske vlade predal predsedniku Rooseveltu spomenico z dokazili o prigonih in pokolih, ki so jih naši sovraŝniki Nemci, Italjani, Paveliŝevi vstaji in ostali vrŝili nad nedolŝnim prebivalstvom v Sloveniji, "neodvisni Hrvatski", Bosni, Hercegovini in Srbiji.

Poslanik Fotiŝ je zaprosil predsednika Roosevelta, naj dvigne svoj moŝni glas v obrambo nezavarovanih in nedolŝnih prebivalcev Jugoslavije, ki ŝive pod straŝnim roŝim tamkaŝnje uprave.

Predsednik Roosevelt je tem poroŝilom o zloŝnih posvetilih najveŝjo pozornost ter se v daljnem razgovoru s poslaniikom Fotiŝem zlasti zanimal za herojske borbe naše vojske pod poveljniŝtvom generala Draŝe Mihajloviŝa.

SLOVENCŝI ŝRETEV FAŝISTIŝNE VLADE V ITALIJI.

Primorski Slovenci se borijo za Jugoslavijo. — Predsednik jugoslov. vlade D. Simoviŝ najodloŝnejŝe obŝja faŝistiŝno Italijo zaradi strpljanja Slovencev in uniŝevanja slovenskega naroda.

(JŝO.) Brzojavno iz Londona. — V zvezi z razpravo v Trstu in izvrŝenjem smrtne obŝde nad jugoslovanski narodnjaki v Italiji, je predsednik jugoslov. vlade, general Simoviŝ dal sledeŝo izjavo:

"Masŝevanja nad slovenskim prebivalstvom v Italiji se nadaljuje. Na razpravi vzprijaznjeni v Trstu, ki se je konŝala pred dvema dnevmoma je bilo devet slovenskih intelektualcev obŝojenih na smrt. Pet od teh so ŝe ustrelili: Ivanŝiŝa, Kosa, Vadrnala, Tomaŝiŝa in Bobeka. Kot izgovor je faŝistiŝna Italija navedla navidezne dokaze, da so obtoŝenci sodelovali v teroristiŝnem delovanju od leta 1938 dalje. Resniŝni razlog za to neusmiljeno krutost pa je v dejstvu, da Italjani hoŝejo zadeti slovensko manjŝino v Italiji tako, da bi lik del Slovencev pa je v ginjenosti jokaj.

Tako se je konŝala ta zgodovinska slavnost v nekem taboriŝu na Bliznjem vzhodu. Novi osvoboditelji so se zaŝeli marljivo pripravljati za nove naloge in nove ŝrtve.

Note

za
PIANO.
HARMONIKO
ali
KLAVIR

Po 35c komad:

SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VIRNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIŝKA, POGIJAJ
ŝIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka)
BARŝICA
MLADI KAPETANE
KO PTIČKA ZA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ

Po 35c komad:
MOJA DEKLE JE ŝE MLADA

Naroŝite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

JERRY KOPPIVŝEK in njegov ŝestster na ploŝnah
Terezinka Polka
Na planinŝah — valŝek ŝiv. M 573
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBURICA — ŝiv. M 571
Za toz. cenik in cene ploŝe se obrnite na: JOHN MARSHALL INC.
463 West 42nd Street, New York

To in Ono

poruŝili narodno zavednost manjŝine. Vsa preŝnja leta je Italija poiskovala Slovence znotraj svojih meja odtujiti od njihovih bratov v Jugoslaviji, toda brez uspeha. Stomatna sodba kaŝe, da faŝistiŝna Italija nadaljuje raznarodovanje slovenskega prebivalstva, ki je priŝlo pod njeno oblast po letu 1919.

"V imenu jugoslovanske vlade, kjer Slovenci z ognjevitim patriotizmom sodelujejo za osvoboditve skupne domovine in zmago zaveŝniŝke stvari, protestiramo proti temu najveŝjemu barbarŝkemu zloŝinu, izvrŝenemu nad slovenskim narodom. Iz zadnjega procesa v Trstu, prav tako kakor iz brezobŝirnih sredstev, ki se jih posluŝujejo Nemci — izgonov, ubijanja in plenjenja — je razvidno, da je namen sil osiŝke popolno uniŝenje malega, a hrabrega in kulturnega naroda, ki se je stoletja ustavljal germanizaciji.

"Obracram se na vest vsega sveta, ŝeprav je v teh ŝasih malo moŝnosti za pomoŝ slovenski manjŝini, da teh deŝev ne pozabi, ko bo podjarmljenim narodom vrnjena svoboda. Faŝistiŝna Italija in naciŝka Nemŝija sta brez sramu pohodili vse moralne zakone ŝloveŝanstva in javno miŝljenje vsega sveta si mora ta deŝstva zapomniti, ko bo priŝel dan konŝnega obraŝuna s to droglava poŝastjo."

ZAMAN JE UPALA.

Nedavno je umrla na Francoskem mati znamenitega francoskega letalca Nungesserja, ki se je izgubil pri prekooceanskem poletu. Louis Nungesser je umrl na posledicah ran, ki jih je dobil na eesti; povozil je je nepreviden kolesar. Ta ŝena ni nikdar nehala upati, da se ji bo ŝin ŝe vrnil.

Letalca Nungesser in Coli sta odletela na usodno pot z letaliŝa La Rochelle 27. maja 1927. Nameravala sta preleteti Atlantik prva v smeri proti zahodu. O tem poletu in pripraveh nanj je tedaj mnogo pisalo ŝasopisje vsega sveta. Nekateri listi so celo objavili vest da sta letalca sreŝno priletela v Ameriki ob velikem navduŝenju množice. Toda o usodi nesreŝnih letalcev, ŝim sta odletela, ni veŝ nihŝe vedel povedati niŝ. ŝez nekaj ŝasa so le našli ostanek krila pogreŝanega letala ob kanadski obali. Tudi to je bilo jasno, da sta hrabra letalca maŝla smrt v morju.

Nungesserjeva mati se pa ni hotela odpovedati upanju. Vedno je ponavljala, da se bo njen ŝin ŝe vrnil in v tej veri je ŝivela do svoje smrti.

Posŝijte boŝiŝna darila zgodaj

Poŝtna uprava opozarja javnost, da ŝe sedaj priŝnete kupovati boŝiŝna darila in jih poŝiljati.

Poŝta priporoŝa geslo: Kupite sedaj, skrbno zavijte, napiŝite natanŝen naslov, napiŝite tudi svoj naslov, oŝposŝijte pravoŝasno. Generalni poŝtar je naznaŝil, da na Boŝiŝ, 25. decembra poŝtni uradi ne bodo odprti in da pisma in druge poŝtne poŝiljave ne bodo dostavljene naslovnikom.

Zato je potrebno, da vsakdo poŝlje boŝiŝne dopisnice in zavijke pravoŝasno, da jih bo mogoŝe strankam dostaviti pred boŝiŝnim dnem.

Ko je sliŝal 23 let stari Harvey Benschulter, delavec na neki farmi blizu Hay Springs, Neb., da je Amerika v vojni, tedaj si je mislil, da domovina potrebuje njegove pomoŝi.

Prodal je avtomobil, konja in vso drugo svojo last za \$500, je za ves denar kupil obrambne bonde ter se je poŝ napotil v Denver, kjer se je prijavil vojaŝkim oblastim za vojaŝko sluŝbo.

Pravi Italjan Francozu: — Sreŝni ste! Samo polovica vaŝe deŝele je zasedena.

Nemec se izgovarja, da mu dela ruska zima zapreke. Rusu pa odvrne: — Ruska zima praviŝ, saj to ni niŝ drugega kot decemberska slana. Ruske zime sploh ŝe ni Nemec obŝutil.

Morda se je nemŝki firer u-maknil v svoj Berchtesgaden, da prouŝuje kaj mu zvezde napovedujejo za bodoŝnost. Veŝkrat je bilo reŝeno, da ŝe pusti Hitler vplivati od svoje-ga horoskopa. Nekaj je pa ŝlo navŝkriŝ, polom v Rusiji to kaŝe.

Pred nekaj dnevi se je pojavil na japonskem otoku Formozu potres. ŝkoda ni bila tako velika v primeri z potresom ki je nastal na Japonskem dne 1. septembra leta 1923. Takrat je vzel potres in vodni val, ki je preliŝ obal 99,331 ŝivljenj, 103,733 ljudi je bilo pa poŝkodovanih. Po potresu je pa izbruhnil poŝar v Tokio, ki je dokonŝal uniŝenje potresa, — 43,476 je pa bilo pogreŝanih.

Marsikateri Japonec se je te dni spomnil pomoŝi, ki so jo Združene drŝave nudile od katastrofe priŝetim Japoncem.

Potres ali vojna, — vidni in nevidni sovraŝnik. Slovenska deŝela je tudi obŝutila oboje. Naŝi starejŝi se gotovo spominjajo gorja, ki nastane, ko se zaŝne zemlja tresti in lomi ziŝovje kot bi bilo iz slame. Po potresu na S. Slovenskem ob zaŝetku zadnjega desetletja preteklega stoletja je napisal pesnik Anton Funke Ljubljani posveŝeno pesem, ki bo ob tem ŝasu zanimala Slovence, ker je v domovini ravno zdaj toliko gorja.

Tebi, mesto naŝe belo,
Ki od starodavnih let
V pesni gladiŝ si živel,
Bodi vsak ta spev ŝapel!

Sreŝnŝi so bili ŝasi,
Ko, Ljubljana, tebi v east
Pesni so sveneli glasi —
Zdaj ti zvon je propast!

Vse, kar tu v stoletjih davnih
Naŝ si je postavil rod,
Priŝe vse o dnevih slavnih,
Dela in prosvete plod:

Vse nam htela razdeŝati
Zemlje je sovraŝna moŝ: —
Jok med bednimi je brati
Zvnel iz palaŝ in koŝ...

Pa da bi v tej hudi dobi
Pevce pesem ti ŝapel!
Ali ni, kot da ob — grobi
Trojem peti bi ŝeŝel? —

O zakletih mestih mnoga
ŝita v knjigah se po potest:
V mestu vlada nema toŝa,
ŝla, gorja je tudi poŝest...

Takŝno mesto v buŝki stari
Tudi si, Ljubljana, ti!
Vse mrtvo... Nikjer ne ŝari
V bedni troji se noŝi!...

Vendar glej! V pravilŝih tudi,
Ko celo brezupni klik
ŝe prestane v holi hudi,
V mesto doŝe — roŝnik!

In dospel je tudi vate —
Glej, pred vsak doŝaja bram!
Doŝel je mod ŝalne brate
Genj bratoljubja sam!...

ŝitje nova vŝilji in varasi
Je razŝeŝenih razvalin —
Dal Bog, da o strahem ŝast
Nam ostane le — spomin!

Ne ljubljani razdeŝani,
Ki jo ŝiri je zemlje gnev —
Ne, obnovljani ljubljani
Posveŝeni je vsak ta spev! —

Kratka Dnevna Zgodba

LJUBA PRENNER

DETE

24. december.
Po vsej sodnji je zavlada poštinska praznina in v tolo odmevajo sodnikovi koraki ko stopa po dolgem hodniku proti razpravnemu dvoranu.

Se to razpravo opravi in potem bo prost tudi on. Tovariši so že odšli. Tudi uradništvo je že zapustilo mirko poslopje le na koncu hodnika pred razpravnim dvoranom je nekaj ljudi, sicer pa je vse tiho in prazno.

Sodniku Emeriku Lampetu je skoraj žal, ker je razpravo razpisal prav na ta dan in celo za popoldne. Saj je res že praznik, praznik miru in sprave, le on si je še ta praznik skvaril s tem, da bo še nekaj ur poslušal prekanje in pravdanje o tem, ali naj se Y. Z. smatra za očeta nedoletnega otroka Z. ali ne?

Ah, kaj. Oficijsko danes se ni praznik in on bladen poslovni človek ki mu je življenje iz bilo iz srca ves smisel za kakršni koli sentiment, ima po prazniški zopet in nogo drugega dela, ki mora biti do drugega leta opravljeno. Sicer pa ni on kriv, da se ljudje pravdajo; če pa se že pravdajo, je zanje pač vseeno ali je razprava danes ali kak drug dan. Tudi sam si je dopovedoval, da mu je vseeno. Saj nima nikogar, ki bi ga danes pričakoval.

Starejši samec je in v kavarni ali pa v svoji samski sobi bo prebil tudi današnji večer kakor vse druge. Stariši so mrtvi, sestra mrtva, drugega človeka, ki bi mu bilo kaj zanj, pa nima. In prav je tako. Vsi niti ne potrebuje vseh teh komedij, razburjenja, skrbi in obzirov, ki so nujen privrsek vsake zveze med ljudmi! Otroci? Hvala Bogu, da jih nima. Bolje, da jih ni, kakor pa da bi morali prekaziti toliko trpkih bridkosti kakor oni! Da bi pa še sploh kdaj mislil na kako žensko, je izključeno — izključeno.

Zapisnikar se je nekaj kremenil. Nejevoljen je — seveda rad bi bil že doma, pripravljal eno in drugo, morda celo kra-

sil božično drevo. Saj se je no-rec pred kratkim poročil, čeprav ima komaj tretjino sodnikovih prejemkov.

"Torej začnimo! Okličitel! Zadeva nedoletnega Otona Bavdeka proti Otonu Hanžekoviču."

Za zapisnikarjem sta vstopila v razpravno dvorano on in ona, nezakonska mati Cecilia Bavdek kot varuhinja nedoletnega tožnika in toženec postavni Oton Hanžekovič, zasebni uradnik. Cilka je bila čedno dekle, in nihče ne bi mogel trditi, da ji je materinstvo kaj škodilo, če bi ne na njenem licu nekaterih trpkih potez, ki so se ob ustnicah že globoko zarežale in jih vlekle navzdol.

"Ali bi se rajši ne poravnali?" je vprašal sodnik brezbržno, in že iz navade. Človek si namreč prihrani precej dela, če se s tranke poravnajo preden je treba izreči sodbo.

"Jaz sploh ne vem, čemu se pravdaš," je vzkliknila Cilka ježno in zakrivila z rokami proti toženec, ki se je odmaknil za kakšna dva koraka, se obrnil k stenam in zamrmral, da se z njo sploh ne razgovarja.

"No, vidite, gospod sodnik, takšen je! Saj mi ne da več lepe besede, če ga še tako lepo vprašam. Ne mara več govoriti z menoj. Pravi, da otrok ni njegov! Čigav pa naj bo, če ni njegov? Kaj? Čigav naj bo, če ni tvoj, to te vprašam? Kaj se obračša sedaj vstran, pravi se obrnil in ne sili vame ter mi grozil, da se ustrelj, če ne?"

Cilka je tako hitela govoriti in očiti, da ji je glas zlezal vedno višje in postajal vedno bolj kričeč od razburjenja, ogorčenja in bridkosti.

"Aha, sedaj se bo pričela jokati in potem ne bo razprave pred večerom konec! — je pomislil sodnik in hitro posegel vmes."

"Tih! Tu boste govorili le to, po čemer vas bom vprašal. Ste razumeli? Vi ste torej Cecilia Bavdek, mati in varuhinja nedoletnega tožila Otona Bavdeka, ki ste ga rodi-

li dne 18. septembra tega leta, in trdite, da je tukaj navzoči toženec Oton Hanžekovič tožnikov nezakonski oče."

"Da, gospod sodnik on je in nihče drug. On je hodil za menoj dve leti, prosim, cele dve leti in ne jaz za njim, on me ni pustil pri miru, čeprav sem mu rekla, naj me pusti, da nimam denarja in ne bom bogata nevesta, da že imam ženina, pa se ni dal odgnati. Kupil mi je torbico parfuma in bombone. Kupil še različne malenkosti, pa čakal me je vsak večer pred trgovino, dokler nisem prišla iz službe in ..."

"Dovolj — —" je zavpil sodnik. "To me sedaj ne zanima. Toženec, zakaj ne priznate očetovstva?"

"Na to bodo odgovorile priče, gospod sodnik! Dovolj jih je zunaj," je odvrnil postavni toženec samozavestno in se potem zagledal skozi okno, kakor da se ga v spomin vračajo tiste Preneumnice, da ga je njegov odvetnik prav tako pustil na cedilu in se šel nekam smučat v planino, ne da bi mu priiskrbel namestnika. Pa ona je zatrdila, da naj gre še sum in da mu ne bo treba niesar govoriti, ker je že vse v spisih.

"Kaj bodo priče govorile, bomo potem slišali. Sedaj pa vprašujem vas, zakaj očetovstva ne priznate, in vi uti morate na to odgovoriti, ste razumeli?" se je zadiril sodnik, da je odmevalo po pravni dvorani in da je Cilka pobožno sklenila roke kakor k molitvi, češ, hvala Bogu, sedaj vpije tudi njeni in ne le njeni. Zinila pa zaenkrat ni nič nekaj iz strahu pred hudim sodnikom, nekaj pa zato, ker je le pretežno čakala nato, kaj naj sedaj pride. Kaj ji more očitati? Da je kdaj tudi s kom drugim govorila? Da je šla po promenadi z bratom svoje prijateljice? Da je bila nekoč tudi v kinu z bratrancom tovarišice Poldke, s katero sta že dve leti za istim pultom?

"No, ali bo kaj?" je priganjal sodnik nejevoljno, ker je lepi Oton še vedno boljšal skozi okno.

"Imela je druge. Priče vedo!" je stisnil iz sebe in si je zven grizel ustnice.

"Kaj? Druge? Ti nesramnik, nemarnik! Katere druge? Kje so tiste priče, ki mi lahko kaj takega očitajo? Gospod sodnik, to je laž, velika laž pred Bogom in pred ljudmi! Gospod sodnik ne verjemite mi in tudi tistim pričam ne verjemite, ki bodo kaj takega tukaj pripovedovale. Samo on je bil edini. — O, zakaj sem bila tako neumna, o, zakaj ..."

Sodnik je moral še parkrat krepko zavpiti nad Cilko, preden je utihnila.

Sodnik je dobro videl, da se Cilka priči boji, in sicer ne morda zaradi tega, ker bi ji mogla katera izmed njih očitati, da se je res pregrešila še s kom drugim. Ne! Sodnik je poznal ljudi in Cilko verjel, da je bil njen edini ljubček le tale osebnosti Oton in da je otrok njegov a tudi tale Cilka je bila taka, kakor vsaka druga. In te dve besedi "vsaka druga" je sodnik v svojih mislih še prav posebno poudaril — kako bi jih ne pri svojih bridkih izkušnjah. Kdo bi mogel braniti, da bi se ne nasmejala še komu drugemu, ki ji govori, da je mišna in da ima lepe oči? Kako bi mogla zavrniti kavalirsko prošnjo glede enega samega "spremljanja" po promenadi.

Od pastirčka do genialnega papeža

Lani je minilo 350 let od smrti enega največjih in najgenialnejših papežev Sixta V., zadnjega nosilca tega imena na papeškem prestolu. Prve tri Sixte časti knjižni svet kot svetnike. Sixtus IV. je bil tipičen predstavnik posvetnih prizadevanj v papeštvu, vnet podpornik znanosti in umetnosti, ljubitelj razkošja, o katerem priča še zdaj Sixtinska kapelica. Med drugim je razmnožil, na novo uredil in odprl javnosti veličansko knjižnico. Pred izvolitvijo je bil general frančiškanskega reda. Papež je bil od leta 1471 do 1484. Čez sto let je bil izvoljen na papeški prestol drugi frančiškan, generalni vikar reda Felice Peretti, ki je sprejel ime Sixtus V. Ta je bil papež od leta 1585 do 1590.

Blizu Ancone je pasel prašiče in ovce svojega očeta mali Felice. Deček je bil zelo pobožen in kmalu je vstopil v bližnji samostan frančiškanov. Vzorno življenje in izredne sposobnosti so mu pripomogle, da je kmalu zavzel visoko mesto in postal končno generalni vikar frančiškanskega reda, ki ga je reformiral v duhu navodil papeža Pija V., zadnjega svetnika na Petrovem prestolu. Papež ga je vzljubil, ter ga imenoval najprej za škofa in pozneje za kardinala. Po smrti Pija V. in vladanju Gregorija XIII. je bil kardinal Peretti leta 1585 izvoljen za papeža. Imel je pred seboj mnogo težkih nalog, toda večino jih je izpolnil, čeprav je bil papež samo pet let.

Sixt V. je stal v prvi vrsti pred problemom banditstva, razširjenega po vsej papeški državi. Obravnal je z njim z brezobzirno strogostjo. Dolegle je bilo težko zatreti to zlo, kajti policijska moč cerkvene države je bila slaba, prebivalstvo samo je pa podpiralo bandite iz strahu pred njimi. V skrajnem slučaju so banditi zbežali čez mejo, od koder so se ob prvi priliki vrnili. Tolpe so postale predmetne zlasti pod Gregorijem XIII. ki je bil odredil revizijo premoženja v papeški državi. Če ta ali oni plemič ni mogel dokazati, da je prišel poštenim potom do svojega premoženja, mu je bilo zaplenjeno. Apostolska zbornica je hotela dobiti denarna sredstva za učinkovite cerkvene reforme.

Po konfiskacijah ogroženi plemiči so navezali stike z banditi in člani najuglednejših plemiških rodbin so postali kolovodje razbojniških tolp. Po vsej državi je vrel. Papež Gregor XIII. ni mogel zatreti tega zla, pač ga je pa zatrl bivši svinjski pastir. Čim je bil izvoljen za papeža, je začel neusmiljeno kaznovati vse krivce. Poznal ni nobenih ozirov. Na dan njegovega kronanja so bili obešeni na mostu pri Angleskem gradu štirje moške, ki so pri njih našli orožje. V cerkveni državi je bilo takrat prepovedano nositi orožje. Sixtus V. je razpisal visoke nagrade na glave banditov. Nagrade so pa morali plačati plemiči sami ali pristojne občine. Papež je znal zanesti med bandite razdor s tem, da je obljubil, da ne bo kaznovan noben bandit, ki bi izdal svoje tovariše. Po banditih povzročeno škodo so morali poravnati plemiči ali pa pristojne občine. Tako so imeli vsi interes na zatiranju banditstva.

Sixtus V. ni prirejal velikih kazenskih ekspedicij proti banditom, kakor papež Gregor. Prejšnji papež Gregor je zatiral to zlo neprestano in sistematično. Ni bilo skoraj dneva brez usmrtitve. Povsod na poljih in po gozdovih so visela trupla banditov v svarilo. V tem je bilo nekaj arijentaleko barbarskega. Toda v dveh letih je bila cerkvena država re-

šena banditov in glede varnosti je stopila na prvo mesto v Evropi.

Kot svoj notranji minister je opravil Sixtus V. temeljito delo. Istočasno je deloval tudi v drugih smereh. Pododval je bil prazne blagajne. Sam je živel skromno kakor menih in varčeval je tudi na dvoru. Zvišal je prispevke za podeljevanje službenih mest v državi, zvišal je tudi davke. Vsako leto je prihranil skoraj en milijon zlati skudov, tako da je bilo ob njegovi smrti v blagajni nad 4.000.000 v gotovini.

Ko je zbiral denarna sredstva, se je lotil izgradnje Rima. Z njim se prične baroški značaj večnega mesta, kateremu je preskrbel dober vodovod, da so lahko dobivali pitno vodo tudi mestni griči in da se je lahko mesto širilo tudi tja. Izmed arhitektonskih spomenikov, ki so nastali po zaslugi Sixta V. naj omenimo samo sedanjost vatikanske palače. Lateransko palačo, knjižnico, takozvane Svete stopnice in Nesov obelisk sredi trga sv. Petra. Sixt V. je dal tudi dovršiti gigantsko kupolo cerkve sv. Petra, po Michelangelovih načrtih. Pri tem je pod njegovim vladanjem izginilo mnogo spomenikov starokrščanskega in antičnega stavbarstva.

Pri reorganizaciji cerkve je Sixt V. v prvi vrsti določil sedanje število kardinalov na 70, ustanovil ali reorganiziral je 15 papeških kongregacij za vodstvo cerkvenih zadev in obravnavanja teoloških vprašanj. Pripravil je izdajo avtentične besedila latinske izdaje sv. Pisma ki je bila pa definitivno prirejena za tisk dve leti po njegovi smrti. Odredil je tudi revizijo Septuaginta, prvega latinskega prevoda starega zakona.

V zunanji politiki je branil svobodo cerkve proti vmešavanju posvetnih oblasti. Ni dovolil niti francoskega, niti španskega vpliva na sveto stolico. Prav nič se ni zmenil za grožnje španskega poslanika, da ga kralj Filip ne bo priznal če ne izreče prokletstva nad nasprotniki španskih pretenzij na francoski prestol. Sixt V. ni hotel postati "kaplan španske države." Zgodovinarji po pravici prisojajo Sixtu V. vladarsko genialnost. Ko je Sixt V. umrl, je ljudstvo v Rimu porušilo njegov spomenik.

Po konfiskacijah ogroženi plemiči so navezali stike z banditi in člani najuglednejših plemiških rodbin so postali kolovodje razbojniških tolp. Po vsej državi je vrel. Papež Gregor XIII. ni mogel zatreti tega zla, pač ga je pa zatrl bivši svinjski pastir. Čim je bil izvoljen za papeža, je začel neusmiljeno kaznovati vse krivce. Poznal ni nobenih ozirov. Na dan njegovega kronanja so bili obešeni na mostu pri Angleskem gradu štirje moške, ki so pri njih našli orožje. V cerkveni državi je bilo takrat prepovedano nositi orožje. Sixtus V. je razpisal visoke nagrade na glave banditov. Nagrade so pa morali plačati plemiči sami ali pristojne občine. Papež je znal zanesti med bandite razdor s tem, da je obljubil, da ne bo kaznovan noben bandit, ki bi izdal svoje tovariše. Po banditih povzročeno škodo so morali poravnati plemiči ali pa pristojne občine. Tako so imeli vsi interes na zatiranju banditstva.

Sixtus V. ni prirejal velikih kazenskih ekspedicij proti banditom, kakor papež Gregor. Prejšnji papež Gregor je zatiral to zlo neprestano in sistematično. Ni bilo skoraj dneva brez usmrtitve. Povsod na poljih in po gozdovih so visela trupla banditov v svarilo. V tem je bilo nekaj arijentaleko barbarskega. Toda v dveh letih je bila cerkvena država re-

This Year...

Give the gift that signifies America is not to be caught napping.

DEFENSE BONDS STAMPS

SMRTNA KOSA

Nedavno sta se z avtomobilom v Duluth, Minn., peljala Jože Kocovar in njegova soproga. Med vožnjo je Jožeta nenadno zadel mrtvoud, kateremu je podlegel. Star je bil 69 let. Doma je bil iz Brezine pri Stopičah na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 47 leti. Več let je živel na Calumetu, v Michiganu. Zapušča soprogo, tri sinove in pet hčera.

SONCE ZAŽGALO FOTOGRAFSKO TRGOVINO.

V neki fotografski trgovini v Buenos Aires je nastal požar, ki mu vzroka sploščka ni vedeli pojasniti. Ogenj je nastal

v izloženem oknu, kjer ni imel nihče nobenega opravka a hč zaradi tega so potem vzrok ugotovili. Sonce je sijalo skozi optične priprave v izloženem oknu tako, da so se osredotočile njegove žarke na vnetljivo dekoracijsko blago, ki je začelo goreti.

Rojake prosimo, t o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je zavezanec do kdaj imeti plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prilašite nepotrebnege dele in stroškov. Vse prošnje, da skrajšate naročnino, pravočasno poravnati. Poljite naročnino naravnati nam ali jo pa pošljite našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s debelimi črkami, ker so upravičeni obklati tudi druge naročnine, kjer je kaj naših rojakov namenjenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lachis
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig
Walsenburg, M. J. Bayst

INDIANA:
Indianapolis: Frank Zopand
ILLINOIS:
Chicago, J. Berth
Chicago, J. Fabian (Chicago, Otero in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellen
Macoutah, Frank Augustin
North Chicago to Waukegan, Math. Warick

MARYLAND:
Kittimiller, Fr. Vodorivas

MICHIGAN:
Detroit, L. Plaphar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lohank
Ely, Jos. J. Fushel
Greeth, Louis Gouda
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povis

MONTANA:
Roundup, M. M. Paxton
Wahcon, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Grot
Gowanda, Earl Strubach
Little Falls, Frank Maas
Worcester, Peter Halls

OHIO:
Barberton, Frank Traba

Cleveland, Anton Spelch, Opa. Karlinger, Jacob Resnik, Job. Blapuk
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumb
Youngstown, Anton Kibak

OREGON:
Oregon City, J. Koster

PENNSYLVANIA:
Bessmer, John Sovnikar
Conemaugh, J. Bravorec
Coverdale in okolici, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Zupand
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math. Mandl
Fr. Biondinar

Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencbas
Imperial, Vence Palcich

Johnstown, John Palcich
Krayn, Ant. Tundelj
Lawrence, Frank Balloch
Midway, Joud Zant

Pittsburgh in okolici, Philip Fraga
Shedden, A. Hron
Tartie Creek, Fr. Schindl
West Newton, Joseph Jovan ...

WISCONSIN:
Milwaukee, West Alia, Fr. Biondinar
Shabogun, Joseph Kibak

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tundar
Diamondville, Joe Bolles

Vsak zastopnik tega potrdilo za svojo, katera je prejel. Zastopnik tega potrdilo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Nadaljevanje na 4. strani.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavljen dr. F. J. Kern. Vsebo. Cena \$2.00

SODOČI DRŽAVLJANI naj naredo kajličice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa potrebna in zakonita za naseljenje. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Duhar. 278 strani. Cena trile vas. Cena \$1.50

Zelo koristna knjiga za vsakega živinozdravca; opis raznih bolezni in zdravljenje; alika.

GOVEDORJEJA. Spisal R. Lagvart. 148 strani. S alikar. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c

MILKARSTVO. Spisal Anton Fera. S slikami. 108 strani. Cena 50c

Knjiga za mladenjce in ljubitelje mlakarstva sploh. Cena 50c

OBRATNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vsebo. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter kolektivarstvo. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal st. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vse. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest kar je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 103 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELJAZKA. 62 strani. Cena 25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

153

Kdor bombe ni bil videl, kako je letela po zraku, je v prvem trenutku utegnil misliti, da je počil avtomobilu obroč. Pribojnik generala Potiora, podpolkovnik Merizzi, je ležal ves krvav v zadetem avtomobilu. Čabrinovič se je, ne da bi mu bil kdo izmed okamenelih gledalcev branil, pognal čez nizki nabore zid, ki je rumeno žarel v solnčni pripeki, planil v reko, pogoltnil strup, ki ga je takoj izbljunil in srebrnil nekaj vode, ki jo je zajel v dlan. Če minuto so že padali po njem udarci, palice in puškina kopita redarjev in civilistov, ki so bili skočili za njim.

Prestolonaslednikov avtomobil je obstal. Grof Harrach je stekel k avtomobilu, ki ga je bil vzbuh prizadel, in zvedel, da je podpolkovnik Merizzi nevarno ranjen. Sikaje je Harrach jvil prestolonasledniku:

"Česarska visokost, podpokovnik Merizzi je nekaj zadet, bila je bomba, treba je, da hitro krenemo dalje. Morda je nevarno ostajati tu."

Sedel je k soferju in zakričal: "Vozite k mestni hiši, kakor hitro le morete!"

"Ali morava v mestno hišo?" je vprašala Zofija. Njen obraz je bil spačen od strahu in bel kakor njena bela obleka. "Čez dve minuti bomo tam, visokost," je skesano rekel Potiorek.

"Aljo nam bo sreča mila!" je Franc Ferdinand porogljivo rekel Potioru. "Saj vidimo, koliko se je zanesli na vašo zadržila!"

"Česarska visokost, res je strašno, ali..." je zajecel Potiorek, "čez eno minuto smo tam."

Med ostalimi, ki jih je policijski kordon odrinil in ki so izkušali priti do Čumurijskega mostu, sta takla tudi Princ in Grubež. Šestnajletni Popović, eden izmed Ilićevih nedolnikov, ju je zagledal in jima šepnil:

"Čabrinovič je bil. Linčajo ga! Ubijajo ga!"

Grubež je hotel ostati Principu ob strani, a Princip se ga je otresel, rekoč, naj se ne briga za njega. Princip je stiskal pištolo v žepu in mislil, "Aljo se Čabrinovič ni zastrupil, ga moram ustreliti! Priti moram do njega, ustreliti ga moram, če ne, bo vse izdalo!"

Sopihaje je prišel do Čumurijskega mostu. Slišal je kliče: "Tamle ga vleko! Ubijajo ga! Prav mu je — zve-ri! — Glejte ga, kako je zdelan!"

Princ je zagledal Čabrinoviča že uklenjenega, obleka je mokra in krvava v čunjač visela od njega, udarci na glavo in telo so se vedno padali. Raztrgana srajca uklenjenega Čabrinoviča je bila vsa okrvavljena. Kričal je. Kaj je kričal? Princip ni razumel niti besedice, ni se mogel preriti do zagrozenega tovariša, prepozno je bil prišel, ta mah so mu redarji odvlekli uklenjenega izpred oči.

Prestolonaslednik je divje pogledal okrog sebe in se vzpel po paradnih stopnicah, ki so vodile v preddvorje mestne hiše. Zofija, bela kakor njena obleka, mu je stopala ob strani. Župan, oba županova namestnika in člani občinskega sveta so se globoko priklanjali. Župan, od strahu ves trd, je lovil sapo, da bi začel pozdravni govor. Prestolonaslednik ga je divje, ogorčeno pogledal, prav tako divje in ogorčeno je gledal generala Potiora in se na pol okrenil, kakor da bi hotel iti dalje — a kam?

Župan je pomislil: "Kaj mi je storiti? Ali naj govorim? Govor vendar moram imeti! In vendar ne morem govoriti — po tem dogodku. Moj govor bo učinkoval kakor krvav posmeh! Kdo mi pomore? Kaj mi res ne bo nihče pomagal?" Tedaj se mu je zazdelo, da mu Potiorek — komaj opazno — kinja. Župan je z drhtečim glasom izpregovoril:

"Vaša cesarska visokost!"

Franc Ferdinand se je obrnil proti njemu, odprl usta, kakor da bi hotel krikniti — in zakričal. Vsi so ga z grozo slišali, kako kriči:

"Gospod župan! Človek pride v Sarajevo kot cesarjev zastopnik — pa ga obmetavate z bombami!"

Zofija ga je potegnila za rokav, ga pobožala po komolen in šepnila:

"Nikar Franci, prosim te!"

Franc Ferdinand je bil debelo pogledal. Telo se mu je vzravnalo. Srdito, a s tišjim glasom je rekel:

"Take, zdaj lahko govorite!"

Župan je govoril svoj pozdravni govor. Z zastajajočim glasom in težko sopeč je govoril stavke, ki se jih je bil mnogo tednov učil na pamet. Vsaka beseda tega govora se mu je zdelala kakor hudoben zasmeh in porog. Rad bi bil govor skrajšal, a bal se je, da ne bi pri najmanjši izpremembi izgubil niti in običajni sredi stavka. Z zastajajočim glasom in težko dihanje je končal.

"Vse prebivalstvo deželnega glavnega mesta Sarajeva je srečno in z največjim navdušenjem in najpristranejšo dobrodoščilo pozdravlja prevzvišeni obisk vaših visokosti, globoko prepričano, da bo bivanje v našem dragem mestu Sarajevu še povečalo pomilostljivo naklonenost vaših visokosti do našega napredka in naše blaginje ter nas še bolj zavezalo k najgloblji hvalpljivosti in zvestobi, ki naj bi neizpremenljivo navdajala naša hvalozna srca in raste od dne do dne."

Ko je župan končal, je hotel višji dvornik baron Rumerskirch podati prestolonasledniku rokopolis odgovora, a je v zadnjem trenutku obstal, ker je šele ta mah opazil, da je list oskropjen se krvjo; višji dvornik se je bil vozil zraven ranjenega podpolkovnika Merizzija v avtomobilu, ki ga je zadela bomba. V naglici je hotel Rumerskirch z žepno rutico obri- sati krvave brizge z rokopolisa. Toda Franc Ferdinand mu ga je iztrgal in vzkliknil:

"Le pustite! Gospodje naj vidijo, da je tekla kri!"

Nato je prebral odzdravni odgovor. Milostna zatrdila svoje naklonjenosti, svoje nenehne skrbi za blagor sarajevskega prebivalstva in svoje najtoplejša zahvala za priščni pozdrav je tako besno bruhal iz sebe, da sta vsobina in predna- šanje kričeče odmevala.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Puškin je bil do ušes zadolžen

Sedanji ruski literarni zgo- dovinarji so prišli po prouče- vanju bogatega gradiva do spoznanja, da je bil Puškin v celoti navzup na literarne ho- norarje. Vendar pa nikoli ni pisal samo za denar. Nekega dne je dejal svoji ženi: "Bogve da ne morem pisati knjig samo za zaslužek. Za svoje knjige je dobil tele honorarje:

Za zbirko stihov L. 1825 so mu plačali 8.040 rubljev. Za prvi spev Evgena Onjegin 6731 rubljev; za Tatjanin raz- govor z njeno staro Njanjo 600 rubljev. Za stih ali vrstico je dobival Puškin približno 10 rubljev. Ostali prejemki mu niso zadostovali za življenje. Kot uradnik je imel 5.000 rubljev na leto, delež od očetovega posestva mu je prinašal letno 2.000 rubljev. Puškinov gmojni položaj se je poslabšal z ženitvijo. Svojemu prijate- lju Nastjekinu je pisal:

"Računal sem, da se bodo mo- ji izdatki potrojili, pa so se po- desetorili. V maju 1835 je ho- tel zapustiti Petrograd in se preseliti na kanete. Car Niko- laj mu pa ni dovolil odpoto- vati, obenem mu je pa prepo- vedal sodelovati pri listih. Pu- škin je pisal o tem Nastjekinu:

Car ne želi, da bi postal po- sestnik ali novinar. Nimamo niti kopejke stalnih dohodkov, pač pa prvih 30.000 rubljev iz- datkov. Kmalu potem je mo- ral za kritje dolga 43.333 rub- ljev odstopiti svoje dohodke od očetovega posestva svoji sesti- ri. Druge dohodke mu je na- zasejala država. V Puškinovih zamislih so zabeleženi tile pe- snikovi dohodki:

4. februarja za prodajo tur- škega šala Nataliji Nikolajev- ni 1200 rubljev. 13. marca za prodajo ure in dragocene doze 60 rubljev. Pozneje je dobil na dve menici 8000 in 100.000 rubljev. Ko je umrl tragične smrti, so znašali njegovi dol- govi 38.988 rubljev. Samo dolg njegove žene pri šivilji je zna- šal 3368 rubljev.

Vidimo torej, da je živel Puškin v zelo slabih gmočnih razmerah, odnosno, da ni znal gospodariti z denarjem, kakor ne zna večina umetnikov.

O PLACEVANJU.

Neki ameriški list priobčuje majhno razpravo o tem, kako ljudje denar izdajajo in spre- jemajo. Mnogi ljudje denar brezbrizno izdajajo in spreje- majo, kakor da nima nobene vrednosti. Morda točno vedo, koliko so ga izdali ali sprejeli, a tega ne pokažejo. Skupih pokaže takoj na obrazu in v kretnjah, da ima denar v nje- govem življenju glavno vlogo. Kadar denar sprejema, izte- ne roko ne hote hitro po njem. Potem denar vedno počasi in z užitekmi presteže. Pogosto ga malo pridrži v roki, kakor da mu je sam dotik z njim prijete- n. Skupih denar tudi poča- si odštevata, kakor da se mu upira od njega se ločiti.

ŽIVALSKI FETIŠI.

Primitivni narodi trdno ve- rujejo v živalske feteše. Pre- pričani so, da dobi človek last- nosti živali, ki jo je pojedel. Za to tako visoko cenijo sreče ali kri močnih živali ali sovražni-

kov, ker smatrajo oboje za se- dež junaštva in odločnosti. To praznoverje se je pa ohranilo tudi v moderni družbi. Tako je ukoreninjena vera, da so ribe specifična hrana za možgane. Do te vere so prišli ljudje po napačni logiki: možgani in ri- bje meso so bogati na fosforu, z ribjim mesom se delajo v pr- vi vrsti možgani.

Drugi ljudje spet mislijo, da vzpodbujata izvrstna hrana go- tove telesne in duševne last- nosti. Tako drže baše Angleži Indijo v podložništvu, za to, ker prevladuje v njihovi hrani meso, dočim so Indijci vegeta- rijanci. Zveza pa ni tako eno- stavna. Znano je tudi, da sta prva glede krvoločnosti, boje- vitosti in maščevalnosti afriški bivol in slon. In vendar sta oba dosledna vegetarijanci. Lovci trdijo, da raje stopijo brez orožja pred leva, nego pred razdrženega domačega bika.

Vaše investiranje v Defense Savings Bonds, serija E, se bo zvišalo za 33 in eno tretji- no odstotkov v 10 letih.

Kupite Defense Bonds in Stamps!

Dete

(Nadaljevanje s 3. str.)

ali za en sam skupen užitek ki- nematografske predstave.

Zunaj so priče. Cilka, in ta- le tvoj malopridni ljubček jih je pripeljal semkaj v prav iskrenem prizadevanju, da ti s pomočjo njihovih izpovedi o- blati še tisto bore dobrega ime- na, ki ti je preostalo. Morda ve, da mu vse to ne bo nič ko- ristilo in da bo moral plačevati za svojega črničaka tiste dinar- ke, dokler si otrok ne bo mogel sam služiti kruha, če ne bo prej umrl. Pa te hoče vendar še po- nizati, ti storiti zlo, ker si mu napravila zlo, da si rodila de- te, s katerim mu delaš nadlego. Kakor da bi uganila sodni- kove misli in kakor da bi bila iz njegovega pogleda čitala, da se more teh grozečih priče še na kak način rešiti, še kaj v svojo obrambo povedati, je znova planila in izpuli iz svoje ro- ne torbice izmed papirjev kar- ton, ga položila pred sodnika na mizo in tiho dejala:

"Poglejte sami, gospod sod- nik! Ali ni ves njegov? Le pogledite in tudi sam naj po- gleda."

Sodnik se je brezbrizno ozrl na fotografijo otročka, ki je bil še premlad, da bi imel v svojem obrazu kaj več, kakor golo človeško podobo.

"Poznate to otroka?" je vpra- šal sodnik tožence, ki je zopet zrl nekam na cesto, kakor da mu je to vse skupaj že zelo od- več. Nemo je odkimal.

"Vrnil mi jo je, ko sem mu jo poslala, neodprto pismo s sli- ko vred mi je vrnil gospod sod- nik. Ali je oče? To je živina!" je vpila Cilka in mahala s tor- bico proti tožencu.

Sodnik se je zaman trudil, da bi utemeljil izbruh besa, ki se ga je lotil v tem trenutku:

"Kaj? Sliko ste vrnili? Niti pogledati ne marate svojega otroka? Na tak cenen način se ga hočete odkrižati in naprtiti vso skrb zanj tej siroti? Po- glejte si sliko, vam pravim, ta- koj si jo oglejte in potem mi povejte, če si upate, če nima ta otrok vašega nosu in vaše ob- like glave? Pogledajte ga! To je vaš sin, razumete! Saj ne morete tajiti očetovstva, kaj ne?"

Med kričanjem je bil sodnik porinil sliko otroka na konec mize in postavni tožence ni gle- dal več skozi okno: ni zmiga- val z rameni in tudi nstnie ni grizel. Nekako izpod čela se je oziral v smeri proti sodni- ku, zinil ni ničesar, sliko pa je le vzel in tudi pogledal jo je.

"No, ali vidite sedaj? No, ali si še upate trditi, da ni vaš, kaj?"

Nekaj prerekanja je še bilo,

Razveselite za Božič svojega prijatelja!

Posljite nam \$2.— in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo pošiljali tudi štiri me- sece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru vesnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA",
216 West 18th St., New York

Posljite za _____ meseca (cev) "Glas Naroda"

na naslov: _____

Moje ime je: _____

Moj naslov: _____

Tukaj priložim M. O. za \$ _____

Pričnite pošiljate dne _____

Za 4 mesece \$2.—
Za pol leta \$3.—
Za celo leto \$6.—

nekaj njegovih užaljenih o- pom, češ, da ne bi smela hodi- ti z drugimi v kino in po pro- menadi in da je tudi slišal, da ji je nekdo pred kakimi deseti- mi meseci pošiljal v trgovino rože in bonbone. Bilo je nekaj ogorčenih ugovorov s strani Cilke, končalo pa se je tako, da so priče odšle domov, ne da bi bile zaslišane, da sta šla domov Cilka in tožence, ki je priznal svoje nezakonsko očetovstvo, in se zavezal skrbeti za otroka, ko mu je Cilka prej še izrečno zagotovila, da ji ni nič do te- ga, da bi se poročil z njo, pač pa mora imeti otrok očeta.

Šel je domov tudi zapiski- kar in še prav presneto se mu je mudilo, najbrž zastran okra- ševanja božičnega drevesa.

Naposled je odšel domov tu- di sodnik sam Emerich Lampe.

Kaj ga je bilo navdalo, da se je tako ogrel za tujo stvar? Šaj to sicer ni bila njegova navada pomb, češ, da ne bi smela hodi- ti z drugimi v kino in po pro- menadi in da je tudi slišal, da ji je nekdo pred kakimi deseti- mi meseci pošiljal v trgovino rože in bonbone. Bilo je nekaj ogorčenih ugovorov s strani Cilke, končalo pa se je tako, da so priče odšle domov, ne da bi bile zaslišane, da sta šla domov Cilka in tožence, ki je priznal svoje nezakonsko očetovstvo, in se zavezal skrbeti za otroka, ko mu je Cilka prej še izrečno zagotovila, da ji ni nič do te- ga, da bi se poročil z njo, pač pa mora imeti otrok očeta.

Šel je domov tudi zapiski- kar in še prav presneto se mu je mudilo, najbrž zastran okra- ševanja božičnega drevesa.

Naposled je odšel domov tu- di sodnik sam Emerich Lampe.

Kaj ga je bilo navdalo, da se je tako ogrel za tujo stvar? Šaj

to sicer ni bila njegova navada pomb, češ, da ne bi smela hodi- ti z drugimi v kino in po pro- menadi in da je tudi slišal, da ji je nekdo pred kakimi deseti- mi meseci pošiljal v trgovino rože in bonbone. Bilo je nekaj ogorčenih ugovorov s strani Cilke, končalo pa se je tako, da so priče odšle domov, ne da bi bile zaslišane, da sta šla domov Cilka in tožence, ki je priznal svoje nezakonsko očetovstvo, in se zavezal skrbeti za otroka, ko mu je Cilka prej še izrečno zagotovila, da ji ni nič do te- ga, da bi se poročil z njo, pač pa mora imeti otrok očeta.

Šel je domov tudi zapiski- kar in še prav presneto se mu je mudilo, najbrž zastran okra- ševanja božičnega drevesa.

Naposled je odšel domov tu- di sodnik sam Emerich Lampe.

Kaj ga je bilo navdalo, da se je tako ogrel za tujo stvar? Šaj

to sicer ni bila njegova navada pomb, češ, da ne bi smela hodi- ti z drugimi v kino in po pro- menadi in da je tudi slišal, da ji je nekdo pred kakimi deseti- mi meseci pošiljal v trgovino rože in bonbone. Bilo je nekaj ogorčenih ugovorov s strani Cilke, končalo pa se je tako, da so priče odšle domov, ne da bi bile zaslišane, da sta šla domov Cilka in tožence, ki je priznal svoje nezakonsko očetovstvo, in se zavezal skrbeti za otroka, ko mu je Cilka prej še izrečno zagotovila, da ji ni nič do te- ga, da bi se poročil z njo, pač pa mora imeti otrok očeta.

Šel je domov tudi zapiski- kar in še prav presneto se mu je mudilo, najbrž zastran okra- ševanja božičnega drevesa.

Naposled je odšel domov tu- di sodnik sam Emerich Lampe.

Kaj ga je bilo navdalo, da se je tako ogrel za tujo stvar? Šaj

to sicer ni bila njegova navada pomb, češ, da ne bi smela hodi- ti z drugimi v kino in po pro- menadi in da je tudi slišal, da ji je nekdo pred kakimi deseti- mi meseci pošiljal v trgovino rože in bonbone. Bilo je nekaj ogorčenih ugovorov s strani Cilke, končalo pa se je tako, da so priče odšle domov, ne da bi bile zaslišane, da sta šla domov Cilka in tožence, ki je priznal svoje nezakonsko očetovstvo, in se zavezal skrbeti za otroka, ko mu je Cilka prej še izrečno zagotovila, da ji ni nič do te- ga, da bi se poročil z njo, pač pa mora imeti otrok očeta.

Šel je domov tudi zapiski- kar in še prav presneto se mu je mudilo, najbrž zastran okra- ševanja božičnega drevesa.

Naposled je odšel domov tu- di sodnik sam Emerich Lampe.

Kaj ga je bilo navdalo, da se je tako ogrel za tujo stvar? Šaj

to sicer ni bila njegova navada pomb, češ, da ne bi smela hodi- ti z drugimi v kino in po pro- menadi in da je tudi slišal, da ji je nekdo pred kakimi deseti- mi meseci pošiljal v trgovino rože in bonbone. Bilo je nekaj ogorčenih ugovorov s strani Cilke, končalo pa se je tako, da so priče odšle domov, ne da bi bile zaslišane, da sta šla domov Cilka in tožence, ki je priznal svoje nezakonsko očetovstvo, in se zavezal skrbeti za otroka, ko mu je Cilka prej še izrečno zagotovila, da ji ni nič do te- ga, da bi se poročil z njo, pač pa mora imeti otrok očeta.

Šel je domov tudi zapiski- kar in še prav presneto se mu je mudilo, najbrž zastran okra- ševanja božičnega drevesa.

Naposled je odšel domov tu- di sodnik sam Emerich Lampe.

Kaj ga je bilo navdalo, da se je tako ogrel za tujo stvar? Šaj

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČA-
MO NASLEDNJE MUZI-
KALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v
Clevelandu.

Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za me-
šani zbor 50

Franc Venturini—SEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanc—12 MLADIH LET,
moški zbori 50

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (mo-
ški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj hotel je šov;
Kam mi, fantje, drev v vas pol-
demo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja: Ko ptič-
ca na tule gre: Soč: Moj očka
ma konjčka dva: Dobiv sem pi-
semce: Sloro: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devotka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 20
Hodi Miska domo: Kaj druge-
ga hočem: Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetril: Pa gradil 20

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
vezava umetno 25c

KVIŠKU SRCE — (št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
v bele celolitu 50c

KVIŠKU SRCE — (št. 408)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani
vstavl Sv. Križev Pot 1.50

RAJSKI GLASOVI — (št. 416)

2 1/2 x 4 inčev — 255 strani
vstavl Sv. Križev Pot 1.50

SKRBI ZA DUŠO — (št. 416)

8 x 4 1/2 inčev — 512 strani
Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev
Cena 75c

SVETO PISMO 35c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori o- značeni cen. Zaloga pa ni opsežno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi po- streči.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven
fino vezano 35

v umje vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino umje vezano 1.-

Slovenic Publishing
Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.